

GDAŃSK

edukacja

do

kultury

GDAŃSK

klasy szkół
ponadpodstawowych

Teatr – przestrzeń ekspresji i refleksji

AUTOR SCENARIUSZA:

Adam Gibki

edukacja
teatralna

edukacjadokultury.gdansk.pl

TEMAT ZAJĘĆ:

Teatr – przestrzeń ekspresji i refleksji

edukacja

do

kultury

GDAŃSK

ZAKRES TEMATYCZNY:

teatr

ODBIORCY:

klasy szkół ponadpodstawowych

PRZEDMIOTY:

język polski, wiedza o społeczeństwie,
wiedza o kulturze, godzina wychowaw-
cza, doradztwo zawodowe

90
minut

TREŚCI Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie; czytanie – umiejętność łącząca zarówno rozumienie sensów, jak i znaczeń symbolicznych wypowiedzi; kluczowa umiejętność lingwistyczna i psychologiczna prowadząca do rozwoju osobowego, aktywnego uczestnictwa we wspólnocie, przekazywania doświadczeń między pokoleniami; umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania, rzetelnego korzystania ze źródeł; umiejętność współpracy w grupie.

METODY PRACY

- ◆ praca w grupie
- ◆ praca w zespołach

MATERIAŁY

- ◆ zwiastun spektaklu *Pinokio* Carla Collodiego w Teatrze Miniatura
- ◆ taśma malarska
- ◆ kartki A4, pisaki do wykonania map myśli
- ◆ rekwizyty do pantomimy (wcześniej wykonane, dobrane przez uczniów – nie jest to obowiązkowe)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Przygotowanie sali do twórczych działań

Nauczyciel/nauczycielka wraz z uczniami i uczennicami wyznacza w sali przestrzeń sceny. Najlepiej taśmą malarską w formie koła. Wszyscy siadają w wyznaczonym kręgu.

2. Oglądanie fragmentu spektaklu

Nauczyciel/nauczycielka prezentuje zwiastun spektaklu *Pinokio*, który został zrealizowany w Miejskim Teatrze Miniatura, następnie inicjuje rozmowę o bohaterze w kontekście jego odmienności.

3. Interpretacja postaci współczesnego Pinokia

Następnie nauczyciel/nauczycielka dobiera uczniów i uczennice w grupy i informuje, że mają za zadanie stworzyć w punktach na kartce papieru swoją, inspirowaną książkowym oryginałem, interpretację postaci Pinokia jako współczesnej postaci, zdecydować:

- ◆ Kim mógłby być?
- ◆ Gdzie mieszka?
- ◆ Jest bogaty czy biedny?
- ◆ Co robi w życiu?
- ◆ Jak jest postrzegany?

Następnie reprezentanci grup mają za zadanie odegrać tę postać, zwrócić uwagę na jej mowę ciała, ruch sceniczny. Mogą także wykorzystać rekwizyty.

4. Przedstawienie – miniatury teatralne

W czasie uczniowskich prezentacji – miniatur teatralnych – nauczyciel/nauczycielka spisuje na kartce, ile razy uczniowie i uczennice wybrali/ły cechy postaci uprzywilejowane społecznie (bogaty, wykształcony, atrakcyjny fizycznie, modny, z bogatego kraju) czy też wykluczane (biedny, niewykształcony, nieatrakcyjny). Inicjuje rozmowę o tym, jakie cechy wybrali/ły i dlaczego.

5. Rozmowa o wykluczeniu

Następnie nauczyciel/nauczycielka prosi, by uczniowie i uczennice

wymienili/ły i spisali/ły na kartkach cechy mogące powodować wykluczenie społeczne. Wrzucają kartki do pojemnika i losują po jednej dla grupy. Ich zadanie polega na przedyskutowaniu hasła – zastanowieniu się wspólnie, z jakiego powodu jest to wykluczające/budzące niechęć? Swoją dyskusję zapisują na kartce w formie **mapy myśli do hasła** z kartki. Na wykonanie zadania dostają 10 minut.

6. Prezentacja map myśli

Uczniowie i uczennice wraz z nauczycielem/nauczycielką ponownie siadają w kole. **Następuje prezentacja uczniowskich map myśli.**

7. Tworzenie pantomimy

Nauczyciel/nauczycielka prosi grupy, by stworzyły jedną scenę pantomimy (stop-klatkę, kadr ze zdjęcia) – przedstawiającą wylosowane wcześniej hasła (np. bieda, brak wykształcenia, brzydota).

8. Refleksje wokół tematu: wykluczenie – podsumowanie

Pozostałe grupy mają za zadanie notować swoje spostrzeżenia. Następnie uczniowie i uczennice dzielą się swoimi przemyśleniami na forum.

- ◆ Jakie możemy spotkać reakcje społeczne w konfrontacji z danymi „cechami”?
- ◆ Jakie możemy spotkać postawy społeczne w konfrontacji z danymi „cechami”?
- ◆ Co sprawia, że dane aspekty mogą powodować wykluczanie i jak temu zapobiegać?

Na koniec nauczyciel/nauczycielka inicjuje podsumowującą dyskusję na temat wykluczenia. **Uczniowie i uczennice dzielą się swoimi refleksjami.**

PROPONOWANE WARIANTY POSZERZAJĄCE TEMATYKĘ LEKCJI:

- ◆ wycieczka do teatru na spektakle o tematyce wykluczenia,
- ◆ warsztaty teatralne oparte na metodach pracy teatru forum.

Edukację teatralną warto rozwijać poza szkołą. Skorzystaj z oferty edukacyjnej gdańskich instytucji kultury:

- ◆ Miejski Teatr Miniatura
- ◆ Gdański Teatr Szekspirowski
- ◆ Opera Bałtycka w Gdańsku
- ◆ Teatr Wybrzeże
- ◆ Gdański Archipelag Kultury

ODWIEDŹ NAS: edukacjadokultury.gdansk.pl

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

- ◆ teatrminiatura.pl/pl/aktualnosci/2017/12/15/fotorelacja-z-projektu-teatr-i-szkola
- ◆ zwiastun spektaklu *Pinokio*: [PINOKIO Teatru Miniatura | trailer](#)

BANK (DODATKOWYCH) POMYSŁÓW:

- ◆ Praca pisemna: *CV bohatera w nietypowej odsłonie* (współczesnego Pinokia) z uwzględnieniem nie tylko wieku, miejsca zamieszkania, wykształcenia, sytuacji zawodowej, ale i świata jego wartości, celów, marzeń, stosunku do życiowych obowiązków, do innych ludzi (inspiracje od: Maciej Dowgiel).
- ◆ Warsztaty z doradztwa zawodowego na temat zawodów przyszłości – prezentacja 10 zawodów XXI wieku (nacisk na kompetencje przyszłości).
- ◆ Wykorzystanie filmików krótkometrażowych ze stron: Frau Budy, Kreatywnej Pedagogiki – analiza postaw bohaterów wokół schematów myślenia (kształtowanie postaw charakteryzujących krytycznego myśliciela).
- ◆ *STOP wykluczeniom* – praca w formie plakatu (inspiracje: np. Iwona Chmielewska *Cztery zwykłe miski*, Wyd. FORMAT, Wrocław 2016; wybrane teksty kultury poruszające kwestie wykluczenia z powodu: starości, niepełnosprawności, odmiennych poglądów, statusu społecznego, sytuacji materialnej).